

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa M. [...] Spółki z o.o. w W.
przeciwko A. M.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 maja 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 31 marca 2015 r., sygn. akt VI ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwana A. M. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 31 marca 2015 r., oddalającego m. in. jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 29 października 2013 r. Sąd Okręgowy zasądził tym wyrokiem solidarnie od pozwanych A. M., K. M. i R. M. na rzecz powodowego M. [...] Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 191.941,52 zł z

ustawowymi odsetkami od dnia 26 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu tytułem zobowiązania wekslowego wynikającego z wypełnionego przez powoda weksla in blanco zabezpieczającego zobowiązania z umowy leasingu zawartej przez spółkę jawną pozwanych. Weksel został poręczony przez pozwaną A. M., za którą na podstawie pełnomocnictwa notarialnego, uznanego przez Sądy za pełnomocnictwo rodzajowe działał K. M.. W deklaracji wekslowej ustalono, że o wypełnieniu weksla zobowiązani z niego zostaną zawiadomieni listownie, listem poleconym za zwrotnym poświadczeniem odbioru, przy czym za prawidłowo doręczone uznawane było również pismo awizowane i nie podjęte w terminie. W ten ostatni sposób o wypełnieniu weksla powiadomiona została pozwana A. M.. Sądy obu instancji uznały że weksel został prawidłowo wypełniony, wynikające z niego roszczenie nie jest przedawnione, powód dotrzymał też uzgodnionych w deklaracji wekslowej wymagań co do informacji o wypełnieniu weksla.

W skardze kasacyjnej opartej na obydwu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. pozwana zarzuciła błędną wykładnię art. 98 w zw. z art. 65 k.c., art. 31 w zw. z art. 8 oraz art. 38 prawa wekslowego. Podniosła też zarzut procesowy naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania. Skarżąca powołała się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., to znaczy na

wystąpienie w sprawie istotnych zagadnień prawnych, który sformułowała w formie pytania:

1) „Czy zamieszczenie w pełnomocnictwie ogólnego i nieskonkretyzowanego uprawnienia do poręczania za weksle i ich wystawiania, bez ograniczenia odpowiedzialności mocodawcy za te czynności obok upoważnienia do dokonywania innych czynności prawnych czyni to pełnomocnictwo rodzajowym, upoważniającym tym samym pełnomocnika do dokonywania takich czynności poręczenia za mocodawcę na wekslach, które nie mieszczą się w granicach zwykłego zarządu?

2) Czy skuteczne przedstawienie do zapłaty płatnego w oznaczonym dniu weksla reprezentantowi wystawcy tego weksla i jednoczesnemu poręczycielowi za ten weksel oraz dodatkowo jednej z osób poręczających za ten weksel z jednoczesnym wskazaniem miejsca, w którym zobowiązani mogą się zapoznać z oryginałem weksla, polegające na odebraniu takich przedstawień wysłanych drogą pocztową przez ww. dłużników wekslowych, w sytuacji braku odbioru analogicznego przedstawienia weksla do zapłaty wysłanego drogą pocztową przez innego poręczyciela wekslowego, co zostało potwierdzone przez posiadacza weksla okazaniem dowodu zwrotu wysłanego do niego pisma, stanowiącego przedstawienie weksla do zapłaty, zaopatrzonego w adnotację „nie podjęto w terminie” skutkuje przyjęciem skuteczności przedstawienia weksla do zapłaty także względem awala, który nie odebrał przedstawienia do zapłaty?”

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurystycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także znajdzie zastosowanie przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurystyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których powstały wątpliwości. Zagadnienie to musi pozostawać w tego rodzaju związku z danym sporem, że udzielenie na nie odpowiedzi przez Sąd Najwyższy rozpoznający

sprawę merytorycznie będzie mieć wpływ na sposób jej rozstrzygnięcia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 596/14, LEX nr 1678068). Zagadnienia przedstawione przez pozwaną nie mają charakteru istotnych zagadnień prawnych. Ograniczają się do wskazania na potrzebę subsumpcji ustalonego stanu faktycznego pod odpowiednie przepisy prawa cywilnego i wekslowego. Mają więc znaczenie jednostkowe, a nie abstrakcyjne, a odpowiedź na nie odniesiona musi być wyłącznie do konkretnych postanowień pełnomocnictwa udzielonego przez pozwaną ojcu oraz do postanowień zawartych w podpisanej przez pozwaną deklaracji wekslowej, której treść jest zresztą niewątpliwa. Jeśli zaś chodzi o znaczenie przedstawienia weksla do zapłaty, problem ten został wyjaśniony w orzecznictwie. Zarówno wystawca weksla własnego, jak i podmiot poręczający za wystawcę odpowiadają na podstawie weksla, nawet jeśli nie przedstawiono im weksla w terminie do zapłaty (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2002 r. I CKN 738/00, Prawo Bankowe 2003/11/40; z dnia 21 października 1998 r. II CKN 10/98, OSNC 1999/5/93 oraz z dnia 8 grudnia 1998 r. I CKN 914/97, niepubl.). Skoro więc skarżąca nie kwestionuje, że wymagania przewidziane w deklaracji wekslowej zostały dotrzymane, to przedstawione zagadnienie nie ma znaczenia w niniejszej sprawie. W konsekwencji nie można uznać, że ziściła się wskazywana przez pozwaną przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Ponieważ okoliczności sprawy nie wskazują też, aby wystąpiły inne podstawy przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpatrzenia.

jw